

Water-Stop.NU en de Provincie

In maart 2022 bracht gouverneur Emile Roemer een bezoek aan de slachtoffers van de watersnoodramp in het Geulmondgebied. 'Eindelijk aandacht vanuit de provincie', dachten de Water-Stoppers¹ die ervan overtuigd zijn dat een belangrijke (regisserende) rol voor de Provincie is weggelegd in het waterbeheer. Nog meer hoopvol werden ze met de verkregen voorzittershamer van Euregio Maas-Rijn. De grensoverschrijdende uitdaging op het gebied van klimaat en water werd erkend. Even bleef het stil, totdat aangekondigd werd dat vanuit het ministerie, Waterschap en de Provincie een programma van start zou gaan dat de hoogwaterbescherming als serieuze opdracht beet zou pakken: Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL). Echter met het uitblijven van zichtbaar getroffen maatregelen, nam Water-Stop.NU in de zomer van '23 het initiatief de nieuw aangetreden statenleden persoonlijk te benaderen om aandacht te vragen voor de problematiek in het Geulmondgebied. Met resultaat. Er volgde een tiental gesprekken met fractieleden van PvdA, 50Plus, D66, GL, CDA, Lokaal Limburg, PvdD, VVD, BBB en eenmansfractie Looman. Inmiddels zijn ook waterschapfracties benaderd en zullen uiteindelijk de waterbeheerders van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland een uitnodiging ontvangen.

Waterbeheer is mensenwerk. Het gaat om gunnen, angst (voor aansprakelijkheid), ego's en euro's, maar ook om kennis en kundigheid. In de gesprekken bleek de welwillendheid bij de fractieleden om echt iets te betekenen voor de veiligheid van bewoners. Met een veldbezoek of foto's werd duidelijk waar het wringt, de vele verantwoordelijkheden kriskras door elkaar in het landschap. Rondom knelpunt Sifon bij Bunde is Rijkswaterstaat de hoofdrolspeler, samen met Waterschap, die beslist over de Geul ervoor en erna en de gemeenten Meerssen en Maastricht die over de grond eromheen gaan. Ook was de kleine sifon aan de noordzijde van de brug van Geulle, die voor afwatering zorgt onder het kanaal door richting Maas van kwelwater en bronwater uit het Bunderbos, een grote onbekende. In geen van de officiële onderzoeksrapporten wordt deze trouwens genoemd, hoewel die duiker in verstopte toestand de stop in de badkuip vormt in het Geulse landschap. Het hoogteverschil tussen de twee duikers onder het Julianakanaal is aflopend naar het noorden zo'n vier meter.

Door verschillende fracties zijn vervolgens schriftelijke vragen gesteld aan het college van Gedeputeerde Staten. Vragen over de planning van kortetermijnoplossingen en de structurele oplossing om een hogere veiligheidsnorm te kunnen behalen. In het Heuvelland geldt voor bebouwing langs beken en droogdalen een beschermingsnorm van 1:25, waar elders bewoners worden beschermd met een norm van 1 keer in de 100 jaar een overstromingsrisico door regenval. De gedupeerden uit het Geulmondgebied genieten met 1:25 dezelfde bescherming als akkerland. Water-Stop.NU wil weten op basis van welke kosten-batenanalyse deze beslissing is genomen. En belangrijker nog, wat eraan kan worden gedaan om de beschermingsnormen gelijk te trekken of naar hoger dan 1:100 te tillen, zoals onafhankelijk onderzoek aantoonde. Dat zijn vragen die ook aan de waterschap fracties zullen worden voorgelegd.

Met de statenleden kwamen ook de onderhoudsprotocollen en een onafhankelijke toetsing van de uitvoering van onderhoud ter sprake. 'Risicogestuurd onderhoud', een veelgebruikte onderhoudsstrategie die vooral wordt toegepast bij beperkte onderhoudsbudgetten, daar moeten we echt vanaf vindt Water-Stop.NU. Eens in de zes maanden een inspectie van de sifon waar dan

---

¹ Leden van Water-Stop.NU, een stichting die is opgericht als belangenbehartiger van bewoners van het Geulmondgebied, na de watersnoodramp van juli '21.

vervolgens geen reiniging op volgt, terwijl diezelfde buizen door verstopping een overstroming mede mogelijk maakten waar 300 huishoudens stevig door geraakt werden, is niet meer uit te leggen. In de beantwoording van de vragen (ver)wijst GS naar de Regionale Actietafel (RAT) die opdrachtgever is van het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL). Het programma draagt echter zelf geen bestuurlijke verantwoordelijkheid en is enkel projectmatig belast met het waterrobuust maken van Limburg in de komende 15 jaar. Voor de korte termijn verwijst zij eveneens naar het onderzoek van WRL naar beschermingsmaatregelen. In de ogen van bewoners die na bijna drie jaar vrijwel niets waarnemen aan maatregelen, gaat het allemaal te langzaam. We hebben de wateroverlast tijdens de feestdagen en daarna kunnen aanschouwen in de nieuwsberichten. 'Veel ellende is er in Nederland niet geweest dankzij optreden van de waterbeheerders.' Dankzij minder neerslag in onze regio, kwamen we er dit keer goed vanaf. Er is nog een hoop winst te behalen in het zuiden des lands. Water-Stop.NU gaat nog even door.